

- Басқарудың классикалық немесе әкімшілік мектебі

**МЕНЕДЖМЕНТ
ЭВОЛЮЦИЯСЫ**

- Басқарудың әкімшілік мектебі (1920-1950) пайда болуы-нан бастап мамандар ұйымды басқару тәсілдерін жетілдіруді үнемі іздестіруде болады.
- Бұл мектептің авторлары үлкен бизнес саласында басқарудың жоғарғы деңгейінде бас-шы болып көп еңбек тәжірибесін өздері жинағандар.

Seven empty rectangular boxes with rounded ends and a circular connector on the left side, arranged vertically. A horizontal line is drawn below the bottom-most box.

Мектептің артықшылықтары

- Басты назарын қызметкерлерді басқаруға, оның ішінде әкімшілік кадрларға аударды
- Жетістікке жеткізетін басқару принциптерінің жүйесін жасауы
- Классикалық мектептің мақсаты басқарудың әмбебап қағидаларын қалыптастыру болды
- Ұйымның жалпы сипаттамасы мен заңдылықтарын анықтауға ұмтылып, ұйымға кең перспектива тұрғысынан қарауға тырысты

Мектептің кемшіліктері

- Басқарудың әлеуметтік аспектілеріне назар аударылмауы
- Ұйымдағы адами фактордың ескерілмеуі
- Ғылыми әдістерді қолдану арқылы емес, жеке тәжірибе негізінде жаңа жұмыс түрлерін меңгеру

Анри Файоль

✓ Анри Файоль (1841-1925ж.ж) мамандығы бойынша тау инженері болды.

✓ Ол бар ғұмырын “Камомбо” атты француздық таулы-металлургиялық синдикат компаниясында жұмыс атқарды. Алғашында инженер болды, кейіннен басқармада қызмет етті.

✓ Анри Файоль - тау инженері, теоретик және менеджмент практигі, басқарудың классикалық мектебінің негізін қалаушы. ✓ 1886-1918 ж.ж аралығында синдикат директоры қызметін атқарды.

Классикалық (1920-1950) әкімшілік мектеп

(«ғылыми менеджерлеу мектебі») кез келген ұйымды басқаруға принциптерін әзірлеуге ұмтылды.

Файоль әкімшілік зерттеу орталығын ашты және оны өзі басқарды.

Файоль “Почетный легион” және басқа да мемлекеттік наградалармен марапатталды. Сонымен қатар жоғары ғылыми лауазымдарға ие болды.

Файоль басты назарын әкімшілік функция ретінде қарастырған басқару процессіне аударды.

А. Файольдің негізгі еңбектері

✓ Файольдің басты еңбегі – 1916 жылы жазылған және СССР-да (1923ж) А.К.Гастевтің алғы сөзімен қайта шығарылған "Общая и промышленная администрация" кітабы. Ол өзінің "Общая и промышленная администрация" атты негізгі еңбегінде әкімшілік қызметін талдаудың жалпы тәсілдемесін жасауға талпынды. Оның пікірі бойынша, әкімшілік өзіне мына функцияларды құрамақ: өндірістік, коммерциялық, қаржылық, кредиттік, есептік-бухгалтерлік, әкімшілік.

✓ "Принципы научного управления", 1911 ж.

“...басқарушының қызметтік дәрежесі жоғары болған сайын, оның техникалық біліміне қарағанда ұйымдастырушылық біліктілігі жанына серік болады”

Осыдан Файоль басқару қағидаларына және басқаруға оқытуға қажеттілік барлық жерде бар деді, және бұл пәннің өз уақытында техникалық оқу орындарында жүргізілмегеніне өкініш білдірді

Басқару функциялары

1. Жоспарлау

2. Ұйымдастыру

3. Басшылық ету

4. Координациялау

5. Бақылау

Әкімшілік басқару жүйесі

Файоль 6 бағытта көрсетуге болатын әкімшілік қызмет сферасын атап өтті

1. техникалық

2. коммерциялық

3. қаржылық

4. қорғау

5. есептік

6. әкімшілік

Қорытынды

- ❖ Анри Файоль менеджмент тарихында “менеджмент атасы” болып табылады. Оның жұмыстарының жан-жақтылығы ерекше назар аудартады.
 - ❖ Файоль “менеджмент және әкімшіліктендіру ғылыми тұрғыдан зерттелуі керек” деген Тейлордың ойын дамытты.
 - ❖ Анри Файоль (1841-1925) практикалық тәжірибені жинақтау негізінде мынадай қортындыға келді: “басқару-кәсіпорынның мүмкіндіктерін барынша пайдалана отырып, оны белгілі бір мақсатта жетелеу”.
 - ❖ Ол сондай-ақ, мемлекеттік басқару ісін ғылыми жолымен ұйымдастырудың принциптерін қолдану мүмкін екендігіне алғаш рет ой жүгіртті.
-

**Назарларыңызға
рахмет!**
